

RAADSVOORSTEL

Raadsvergadering	25 april 2024
Voorstelnummer	D741158
Portefeuillehouder(s)	V. Brouwer
Commissie d.d.	11 april 2024
Team	RO - Beleid en Vastgoed
Opsteller	Nicola Beentjes
Aantal bijlagen:	3

Onderwerp : Integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2024-2027

Voorgesteld besluit

1. Het IHP 2024-2027 vast te stellen en daarin in afwijking van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Castricum 2015:
  - de afwijking van de VNG-normering t.a.v. de bouwkosten te actualiseren;
  - het kader voor de verantwoordelijkheidsverdeling bij renovatie te bevestigen;
  - de beleidskaders vast te stellen voor:
    - a. de vorming van kindcentra;
    - b. de volume afspraken;
    - c. de afspraken ten aanzien van de verduurzaming en inclusie.
2. Het huisvestingsscenario te bevestigen voor:
  - a. Cunera;
  - b. IKC Oost, onder voorbehoud van planuitwerking;Het huisvestingsscenario vast te stellen - onder voorbehoud van planuitwerking - voor
  - c. Juliana van Stolberg;Onderzoek te doen naar de toekomstige huisvesting voor:
  - d. Vrijeschool Castricum.
3. De afschrijvingstermijn voor de onderwijshuisvestingsinvesteringen vanaf 2024 te verlengen van 40 naar 50 jaar.
4. De benodigde investeringsbedragen voor Cunera en exploitatiekosten in de gemeentebegroting 2024 op te nemen via de bijgevoegde begrotingswijzing.

Geheimhouding

☐ Ja ☒ Nee

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Met dit voorstel wordt u het nieuwe integraal huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen (IHP) 2024-2027 aangeboden.

Een IHP heeft een strategisch karakter door vanuit visie, beleid en ontwikkelingen keuzes en afspraken te maken. Daarin wordt primair invulling gegeven aan de wettelijke taak van de gemeente: het voorzien in voldoende en adequate onderwijshuisvesting.

Het IHP omschrijft de gewenste voorzieningenstructuur voor onderwijshuisvesting op basis van een gedeelde visie op onderwijs en schoolgebouwen. Trends en beleidsontwikkelingen zijn geanalyseerd, ontwikkelingen zoals de vorming van kindcentra zijn in beeld gebracht. Er is gekeken naar de huidige capaciteit en de prognose van de ruimtebehoefte.

Samen met de schoolbesturen is dit nieuwe IHP voor de jaren 2024-2027 opgesteld waarin renovatie- en nieuwbouwplannen van schoolgebouwen voor primair en voortgezet onderwijs zijn vastgelegd. Er zijn beleidskaders opgenomen voor de vorming van kindcentra, volumeafspraken en afspraken ten aanzien van de verduurzaming van de gebouwen.

De gemeente heeft ook de zorgplicht voor gebouwen voor het bewegingsonderwijs (gym) voor primair en voortgezet onderwijs. De gemeente is, met uitzondering van de gebouwen voor het voortgezet onderwijs, ook verantwoordelijk voor de instandhouding, dus voor het onderhoud. Dit is anders dan bij de schoolgebouwen. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor instandhouding bij de schoolbesturen. De exploitatie van de gemeentelijke gymnastiekzalen is sinds 1 juli 2020 overgedragen aan Holland Sport.

Met het vaststellen van het IHP door uw raad geeft u richting en ondersteunt u de met de schoolbesturen gemaakte keuzes en geeft de gemeente invulling aan haar huisvestingsverantwoordelijkheid. Echter, zoals u heeft verzocht, zal elk concreet voorstel waarbij een gemeentelijke investering noodzakelijk is, aan uw raad worden voorgelegd. Daarom doen wij tegelijkertijd met het aanbieden van het IHP u een aantal concrete voorstellen.

In de komende jaren zullen actuele ontwikkelingen, bijgestelde investeringsbedragen, leerlingenprognoses en voortschrijdend inzicht bij elk voorstel worden meegewogen.

In het kader van het verantwoord begroten dient in de meerjarenbegroting voor een langere periode wel rekening te worden gehouden met de voor de onderwijshuisvesting benodigde financiële middelen.

Proces

Onderhavig IHP is de opvolger van het op 19 december 2019 door de gemeenteraad vastgestelde IHP 2019-2023. Op 21 februari 2023 heeft het college de projectopdracht voor het opstellen van het nieuwe IHP vastgesteld. Over deze opdracht bent u in een raadsbrief in februari 2023 geïnformeerd. Ook is een toelichting gegeven op het proces in de raadscommissie van 13 juli 2023. Tevens heeft u toen input geleverd op de Visie op de onderwijshuisvesting die is opgenomen in het IHP. Op 19 oktober 2023 heeft u in een raadsinformatieavond input gegeven over de kansen en mogelijkheden voor de scenariovorming. Vanaf de start van het voorbereidingsproces tot en met februari jl hebben er diverse werksessies met de gezamenlijke schoolbesturen plaatsgevonden. Onderhavig IHP is het resultaat van dat proces.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate huisvesting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Algemeen

Vorming van kindcentra

Onderwijshuisvesting is geen op zichzelf staand taakveld. Het is een afgeleide van ontwikkelingen in de samenleving. De meest in het oog springende ontwikkeling is de vorming van kindcentra: onderwijs en opvang onder één dak. Diverse schoolbesturen hebben zich inmiddels verbreed en zijn ook aanbieder van kinderopvang geworden. De schoolbesturen geven hierbij aan dat een kindcentrum een positief effect heeft op de ontwikkeling van kinderen. Kinderen voelen zich veilig gehecht omdat het kindcentrum continuïteit biedt in hun leven. Ouders ervaren minder stress omdat de openingstijden aansluiten op hun werktijden en dat heeft dan weer een positief effect op het welbevinden van kinderen.

In de beleidskaders zijn de afspraken weergegeven die met de schoolbesturen zijn gemaakt ten aanzien van de huisvesting van de kindcentra. In de IKC-visie die door uw raad op 17 september 2020 is vastgesteld is aangegeven dat de gemeente geen financieringsrol speelt voor de kinderopvang. In de situatie van gezamenlijke huisvesting met het onderwijs is dit geen houdbaar standpunt. Kinderopvangorganisaties kunnen geen hypotheek krijgen voor de investering in de kinderopvang vierkante meters in een onderwijsgebouw. De hypotheekverstrekkers vinden een integraal kindcentrum gebouw incourant vastgoed mede omdat de gemeente het economisch eigendom heeft van de onderwijs vierkante meters. Dit is geen uniek vraagstuk. Ook andere gemeenten en schoolbesturen worstelen hiermee.

Op landelijk niveau is ten aanzien van het vraagstuk van de organisatie en financiering van gezamenlijke huisvesting voor kinderopvang en onderwijs in 2022 een handreiking verschenen. In die handreiking wordt aangegeven dat het model waarin de gemeenten ook een rol vervullen in de financiering van de kinderopvang vierkante meters als er sprake is van een integraal kindcentrum inmiddels, landelijk gezien, het meest gangbare model is geworden.

Om kindcentra te kunnen realiseren stellen wij u voor om als gemeente bij nieuwbouw de totale investering voor onze rekening te nemen. Dus ook voor het kinderopvangdeel. Dit geeft de meeste garantie dat er een kindcentrum wordt gerealiseerd waarbij onderwijs en opvang geïntegreerd zijn. In het gebouw kan voor de meest optimale inrichting worden gekozen om de doorgaande leerlijn te ondersteunen.

De gemeente sluit een langlopende overeenkomst af met het schoolbestuur ter gehele dekking van de kapitaallasten van de kinderopvang vierkante meters. Maandelijks betaalt het schoolbestuur de kapitaallasten terug aan de gemeente. Het schoolbestuur gaat vervolgens een relatie aan met een kinderopvang aanbieder. Deze constructie heeft nauwelijks risico voor de gemeente en een bijkomend voordeel is dat de gemeente geen rechtstreekse relatie aangaat met één kinderopvangpartner (Didam arrest).

E.e.a. wordt uitgewerkt in een met het betreffende schoolbestuur te sluiten Bestuursovereenkomst. Er is inmiddels bij vele gemeenten een ruime ervaring opgedaan met dergelijke constructies. Van de expertise die hierover inmiddels is opgebouwd, wordt gebruik gemaakt. Ook voor de kinderopvang in bestaande onderwijsgebouwen zijn principe afspraken gemaakt. Die moeten nog per onderwijslocatie/wijk worden uitgewerkt in maatwerk afspraken. Daar waar de kinderopvang permanent gebruik gaat maken van onderwijsvierkante meters wordt door de gemeente ook een vergoeding ontvangen ter dekking van de kapitaallasten. Dit vergt nog wel nadere uitwerking.

Volumeafspraken

De aanleiding om het de schoolbesturen volumeafspraken te maken is tweeledig. Enerzijds om de gelegenheid te bieden om in de bestaande gebouwen ook opvang voorzieningen te huisvesten. Daar moet dan wel de ruimte voor zijn en zo mogelijk blijven. Anderzijds het efficiënt inzetten van de onderwijs vierkante meters. Dus niet het ene schoolgebouw wegens groei van het aantal leerlingen te moeten uitbreiden als er op redelijke afstand in een ander schoolgebouw leegstand is.

Verduurzaming; op weg naar 2050

De gemeente heeft in het beleidsplan 'Op weg naar klimaatadaptieve en natuurinclusieve gemeenten' doelen opgenomen ten aanzien van klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit. In 2050 wil de gemeente klimaatbestendig, waterrobuust en natuurinclusief zijn.

Ook het onderwijs moet bijdragen aan de ambities die in het Klimaatakkoord¹ zijn vastgesteld. Onderwijsgebouwen moeten in 2050 maar liefst 95 procent minder CO₂ uitstoten dan in 1990. Voor het tussentijdse meetpunt in 2030 is de ambitie op 55 procent gezet. En in het Beleidsprogramma Versnelling Verduurzaming noemt het kabinet zelfs de ambitie 'om te programmeren op 60 procent CO₂-reductie'. In dat kader is tevens het doel gesteld om in 2050 volledig aardgasvrij te zijn.

Daarnaast geeft het Programma van Eisen Frisse Scholen duidelijke richtlijnen ten aanzien van luchtkwaliteit, temperatuur, comfort, licht en geluid in schoolgebouwen.

Vooraf het funderend onderwijs (primair en voortgezet onderwijs) gaat daar een harde dobber aan hebben. De 7.900 scholen in het primair onderwijs en 1.420 in het voortgezet onderwijs stoten bij elkaar 635.000 ton CO₂ uit per jaar. De hoge uitstoot is onder meer te verklaren doordat een groot deel van de voorraad in de jaren 60, 70 en 80 gebouwd is, en daarmee niet meer aan hedendaagse normen voldoet. Het gemiddelde schoolgebouw is 40 jaar oud en niet duurzaam, zo schrijft de *Routekaart PO (primair onderwijs) en VO (voortgezet onderwijs)*. Bovendien beslaat het funderend onderwijs met zo'n 66 procent ook het grootste deel van het totaal aantal vierkante meters aan onderwijsvastgoed.

We staan dus voor 'een majeure opdracht'.

De onduidelijkheid in de wettelijke verantwoordelijkheidsverdeling schoolbestuur – gemeente, het ontbreken van de voorziening 'renovatie' in de wet, het gebrek aan financiële mogelijkheden, zowel het schoolbestuur als de gemeente ontvangen hiervoor geen extra middelen van de Rijksoverheid, maken dat er nauwelijks stappen worden gezet.

Ondertussen zijn we de vrijblijvendheid van het hebben van ambities voorbij en hebben we nu 'gewoon' een opgave te vervullen.

In Castricum hadden we op 1 oktober 2023, 2.849 leerlingen op de basisscholen en 4.452 leerlingen in het voortgezet onderwijs. Er zijn 13 basisschoolgebouwen en 2 schoolgebouwen voor voortgezet onderwijs. Het gebouw van het Supreme College (de Maranathakerk) niet meegerekend. Ook het gebouw van Vonk is niet in het IHP meegenomen omdat de gemeente daarvoor geen huisvestingsverplichting heeft. De huisvesting van het groenonderwijs is een verantwoordelijkheid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De gemiddelde leeftijd van de schoolgebouwen in het basisonderwijs van Castricum is 44 jaar. De gemiddelde leeftijd van de gebouwen in het voortgezet onderwijs is 27 jaar.

---

¹ Klimaatakkoord: Meer dan 100 partijen (overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties) hebben in 2019 gewerkt aan een pakket maatregelen waarmee Nederland zijn CO₂-uitstoot halveert.

De laatste nieuwbouw is opgeleverd in 2012, inmiddels 12 jaar geleden. Aangenomen wordt dat bij alle schoolgebouwen ouder dan 10 jaar in meer of mindere mate ingrepen nodig zijn om aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen. Het jaar 2050 lijkt ver weg maar we (gemeente én schoolbesturen) hebben nog maar 27 jaar om alle schoolgebouwen in Castricum aan te pakken. En met het tempo van nu, afgelopen 10 jaar is geen enkel renovatie/nieuwbouwproject gerealiseerd, gaan we dat niet redden. Er moet een versnelling in komen.

Wij stellen voor

Gebouwscan

Op initiatief van het schoolbestuur kan er een scan voor een schoolgebouw worden uitgevoerd. Deze scan maakt inzichtelijk welke maatregelen nodig en haalbaar zijn om energie te besparen, van het gas af te gaan en het binnenklimaat te verbeteren. De gemeente bekostigt de scan. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en coördinatie van de scan. Gezamenlijk bepalen de schoolbesturen en gemeente welke partij zij selecteren voor de uitvoering van deze scans.

Faciliteiten verduurzaming

Bij nieuwbouw/renovatie

Per 1 juli 2020 is het bouwbesluit gewijzigd, waardoor alle nieuw te bouwen gebouwen vanaf die datum moeten voldoen aan de Bijna Energieneutrale Gebouw eisen (BENG) en aardgasvrij en fris moeten zijn. Daar waar mogelijk wordt een ENG-gebouw (Energie Neutraal) gerealiseerd waarbij een bijdrage van het schoolbestuur wordt verwacht.

Bij renovatie van schoolgebouwen streven we naar de zelfde kwaliteit.

De gemeente stelt een leenfaciliteit beschikbaar voor de schoolbesturen om investeringen in verduurzaming (de stap van BENG naar ENG of NOM -NulOpdeMeter) te kunnen financieren.

De gemeente is hierbij bereid tot een financiële bijdrage aan de stap van BENG naar ENG of NOM indien het schoolbestuur onderbouwd (d.m.v. een TCO berekening²) aantoont de investering niet terug te verdienen in de exploitatie of vanuit subsidies te dekken is.

Bij bestaande bouw

De gemeente treedt faciliterend op bij het verduurzamen van bestaande gebouwen. De gemeente onderzoekt welke vorm hier het beste bij past en sluit daarbij zoveel mogelijk aan op bestaand beleid of beleid dat voor bredere verduurzamingsdoelstellingen is vastgesteld en/of wordt ontwikkeld. Opties die daarbij denkbaar zijn en nader verkend kunnen worden, zijn: beschikbare gemeentelijke subsidies, een revolverend fonds³ of gemeentelijke garantstelling;

Circulair bouwen

Het streven naar een toekomstbestendige samenleving vraagt om een bewust en verantwoordelijk gebruik van grondstoffen. De ontwikkeling naar een circulaire economie, een economie zonder verspilling van grondstoffen en uitputting van de hulpbronnen van de aarde, vormt hiervoor de basis. Nederland wil in 2050 een volledig circulaire economie zijn.

---

² De Total Cost of Ownership (de levensduurcyclus) is het totaalbedrag aan kosten gedurende de hele levenscyclus/gebruikscyclus van het gebouw. Behalve de bouwkosten worden alle exploitatie kosten meegerekend gedurende de gehele periode. Het geeft je inzicht in de werkelijke kosten. Met een TCO analyse kunnen investeringen tegen opbrengst worden afgewogen.

³ Een revolverend fonds investeert doorgaans in projecten die financiering nodig hebben en een terugverdienmogelijkheid bestaat.

De gemeente heeft in 2023 het beleidsplan 'Circulaire economie' vastgesteld waarin vanuit circulariteit de volgende doelen zijn geformuleerd:

- Het inzetten van een materialenpaspoort bij nieuwbouw (vanaf 2023)
- Het hanteren van circulaire criteria bij gronduitgifte (vanaf 2024)
- Bij nieuwbouw gebouwen onder MPG-norm (Milieu Prestatie Gebouwen) van 0.8 (vanaf 2024); landelijk streven is MPG uiterlijk in 2030 naar 0.5
- Circulariteit integreren in alle bouw-, sloop- en infrastructuurprojecten (vanaf eind 2025)

De gemeente en schoolbesturen zetten zich in om deze doelen te bereiken en passen de circulaire principes zoveel mogelijk toe binnen bouwprojecten. Bij circulair bouwen behouden de gebouwen een zekere restwaarde, omdat bouwmaterialen na een levenscyclus herbruikbaar zijn. Materialen krijgen een toekomstwaarde. Daarom wordt voorgesteld de termijn waarover de investering voor nieuwbouw en renovatie wordt afgeschreven wordt verlengd van 40 naar 50 jaar, zodat het integreren van circulaire principes zo mogelijk budgetneutraal kan worden uitgevoerd.

Renovatie als voorziening onderwijshuisvesting

Vooruitlopend op nieuwe wetgeving en aansluitend op de afspraken in het vorige IHP, zien we renovatie van een schoolgebouw als een alternatief voor vervangende nieuwbouw en daarmee als een verantwoordelijkheid van de gemeente.

In het IHP wordt gerekend met éénzelfde investeringsbudget voor zowel renovatie als (vervangende) nieuwbouw. De ruimtebehoefte voor nieuwbouw vormt de basis voor de indicatieve investeringskosten, waaruit ook een renovatie bekostigd kan worden. De afschrijftermijn voor renovaties wordt gelijkgetrokken met nieuwbouw.

Inclusie

De gemeente en schoolbesturen onderschrijven het belang van het aanbieden van passend en inclusiever onderwijs. Inclusiever onderwijs gaat ervan uit dat het onderwijs voor alle leerlingen toegankelijk is en niemand wordt uitgesloten. Kinderen leren, spelen en werken samen en ieder kind kan zich optimaal ontwikkelen met ondersteuning die daarvoor nodig is. Kinderen hebben hiermee gelijke kansen op school, maar ook in de maatschappij. Inclusie vertaalt zich voor de gemeente Castricum in twee verschillende vraagstukken. (1) De huisvestingsvraag van kinderen met een fysieke of mentale ondersteuningsbehoefte en (2) het huisvesten van nieuwkomers.

1. De gemeente kent extra bouwvolume toe in het kader van inclusie, bovenop de normatief te berekenen m²-s onderwijshuisvesting. De behoefte aan dit extra bouwvolume dient aangetoond te worden uit andere gemeentelijke beleidskaders en -plannen en de ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden.
2. Er wordt voldoende ruimte, verspreid over de gemeente, beschikbaar gesteld op bestaande scholen (PO en VO) om nieuwkomers te huisvesten.

Verhogen van de normvergoeding

De huidige VNG-normvergoeding (2024) voor een reguliere basisschool bedraagt gemiddeld €3.200 per m² bruto vloeroppervlak (bvo). Ook al is de VNG-norm de laatste jaren aanzienlijk verhoogd toch blijkt dat, met name door de marktontwikkeling, het realiseren van een kwalitatief onderwijsgebouw meer dan de normering te kosten.

Op basis van de huidige ontwikkelingen in de markt dient bij nieuwbouw rekening te worden gehouden met een investering op BENG-niveau van:

Type	Adviesbedragen januari 2024 per m2 bvo ⁴	
Primair onderwijs	€3.875	Tot 100 leerlingen
	€3.750	Tot 200 leerlingen
	€3.600	Tot 300 leerlingen
	€3.500	300 of meer leerlingen
Voortgezet onderwijs	€3.700	

Jaarlijks wordt dit bedrag geïndexeerd met de BDB-index, categorie utiliteitsbouw. Voor vaststelling van het bouwkrediet is het jaar van aanbesteding bepalend. Er wordt afgeschreven via de methodiek van de gemeentebegroting. Onderdeel van onderhavig voorstel is het verlengen van de afschrijftermijn in geval van (ver)nieuwbouw van 40 naar 50 jaar.

Concrete voorstellen voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en renovatie voor de komende vier jaren

Cunera

Op 7 december 2023 heeft u besloten om op locatie Vondelstraat de nieuwbouw van kindcentrum Cunera te realiseren. Met dit besluit is de haalbaarheidsfase afgerond. Inmiddels is de definitiefase gestart. U bent hierover in een raadsbrief in februari jl. geïnformeerd. In voorbereiding is de realisatie van een kindcentrum voor 300 basisschoolleerlingen, ruimte voor kinderopvang en een gymzaal. Voor de periode van de bouw dient tijdelijke huisvesting te worden gerealiseerd. Ook moet worden gezien waar er tijdens de bouwperiode ruimte kan worden gecreëerd voor het bewegingsonderwijs.

Voor wat betreft de tijdelijke huisvesting wordt onderzocht of een combinatie met de benodigde tijdelijke huisvesting voor de J.v.Stolbergschool mogelijk is. Daartoe moet er wel een volgorde in de planuitvoering worden afgesproken. Verwachting is dat nog voor de zomer van dit jaar aan de gemeenteraad een voorstel voorgelegd wordt met de ruimtelijke, financiële en organisatorische kaders alsmede een rapportage van het participatietraject.

Wij stellen u voor in het financiële meerjaren perspectief rekening te houden met een investering van:

Cunera	Prijspeil januari 2024
BENG basisbedrag	€5.980.000
Toeslag inclusie	€210.000
Toeslag ENG	€300.000
Toeslag NOM	€170.000
Tijdelijke huisvesting uitgaande van 1.300m2 bvo en gedurende 2 jaar ⁵ bouwtijd	€1.500.000
Gymzaal	€1.700.000

⁴ Bvo = bruto vloeroppervlakte

⁵ In- uithuizen, slopen + nieuwbouw; periode tijdelijke huisvesting 2 jaar

Daarbij komen nog de kosten van slopen, bouwrijp maken, afboeken van de restant boekwaarde van het huidige gebouw, en locatie gebonden kosten w.o. voor verkeer en parkeren.

Juliana van Stolberg

De Juliana van Stolberg is gehuisvest in een gebouw uit 1954. Het gebouw is in 1999 en 2010 uitgebreid. De technische en functionele staat van de twee oudste bouwdelen is redelijk tot slecht. Ook over het binnenklimaat zijn geregeld klachten. Op korte termijn staat er groot vervangingsonderhoud gepland, wat tot hoge onderhoudskosten voor het schoolbestuur leidt. De suvis-subsidie⁶ is voor dit schoolgebouw nog beschikbaar tot begin 2026. Het leerlingaantal neemt de komende jaren toe. Al op korte termijn leidt deze toename tot een ruimtetekort. Binnen het schoolgebouw is er geen ruimte om een kindcentrum te realiseren. Die wens is er wel.

Voorgesteld wordt om (ver)nieuwbouw en uitbreiding voor onderwijs en kinderopvang (0-4 jaar) te realiseren. Hierbij het gebouw geschikt te maken voor 280 leerlingen, 1.608 m² bvo (binnen dat metrage is de verwachte piek van 296 leerlingen op te vangen).

Capaciteit voor kinderopvang: 150 m² bvo (aannee).

Ook wordt het verdere verduurzamen van de geïntegreerde gymnastiekzaal nader bezien.

In de opstartfase is voor de projectkosten een bedrag van €20.000 nodig (onderzoeken en begeleiden van de consequenties voor: verkeer, parkeren, groen/bomen, flora en fauna, vergroten schoolterrein, locatie trafohuisje, locatie tijdelijke huisvesting, netcongestie communicatie/participatie).

Wij stellen u voor in het financiële meerjaren perspectief rekening te houden met een investering van:

J.v.Stolberg	Prijspeil januari 2024
BENG basisbedrag	€5.790.000
Toeslag inclusie	€260.000
Toeslag ENG	€280.000
Toeslag NOM	€160.000
Tijdelijke huisvesting aannee obv opgave schoolbestuur	€300.000

IKC Oost

De basisscholen Visser 't Hooft en de Kustlijn beschikken beide over verouderde huisvesting. Al langere tijd wordt gesproken over de ontwikkeling van een gezamenlijk Integraal KindCentrum (IKC) waarbij beide scholen samen onder 1 nieuw dak worden gehuisvest, samen met kinderopvang.

Op 17 februari 2022 heeft de gemeenteraad een aantal besluiten genomen met betrekking tot de ontwikkeling van dit IKC. Zo is besloten het proces van de voorbereiding van een gezamenlijk IKC te vervolgen en een quick scan uit te voeren naar de locaties Kemphaan (Visser 't Hooft) en Rooseveltlaan (De Kustlijn) ten behoeve van de nieuwbouw van IKC-Oost. Tevens is besloten om een risicoanalyse van de samenwerking tussen de

⁶ De Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS) is een uitkering voor gemeenten om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren. Het gaat vooral om de financiering van bouw- en installatiekosten.

schoolbesturen te benoemen als onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst die de schoolbesturen dienen op te stellen.

Lopende de uitwerking van deze quick scan, is in het coalitie-akkoord aangegeven dat in Castricum-Oost de huidige Visser 't Hooftschool de beoogde locatie voor het IKC in Castricum-Oost is. Op 20 april 2023 heeft de gemeenteraad deze locatiekeuze bekrachtigd. Schoolbestuur Tabijn heeft zich akkoord verklaard met deze locatie. Op 7 juni 2023 heeft schoolbestuur ISOB ook ingestemd met de locatie Kemphaan (Visser 't Hooft).

Volgende stap in het proces is de samenwerkingsovereenkomst met risicoanalyse die de beide schoolbesturen opstellen. Die zijn nog niet ontvangen.

Wij stellen u voor in het financiële meerjaren perspectief rekening te houden met een investering van:

IKC Oost	Prijspeil januari 2024
BENG basisbedrag	€6.150.000
Toeslag inclusie	€280.000
Toeslag ENG	€300.000
Toeslag NOM	€170.000
Tijdelijke huisvesting aannee	€1.000.000

Daarbij komen nog de kosten van slopen, bouwrijp maken, afboeken van de restant boekwaarde van het huidige gebouw(en), en locatie gebonden kosten w.o. voor verkeer en parkeren.

Vrijeschool Castricum

De Vrijeschool Castricum is gehuisvest in de voormalige Augustinusschool aan de Dr. Van Nieveltweg nabij het centrum van Castricum. Deze locatie staat al enige tijd op de nominatie voor herontwikkeling tot woningbouw. De Vrijeschool is zodoende tijdelijk in dit gebouw ondergebracht. Vanwege de tijdelijke aard is er minimaal onderhoud gepleegd. De school ondervindt momenteel klachten van lekkages en slechte ventilatie. Het leerlingaantal maakt de komende jaren een groei door. Het gebouw waar ze nu gehuisvest zijn wordt op termijn te klein. De school zelf heeft de wens om permanent gebruik te maken van de huidige locatie. Dat zou betekenen dat het gehele pand gerenoveerd dient te worden. Wij stellen voor een onderzoek uit te voeren naar de toekomstige huisvesting voor de Vrijeschool Castricum. Voor dit onderzoek is een bedrag van €30.000 nodig.

In het financiële meerjaren perspectief dient u rekening te houden met een investering van:

Vrijeschool	Prijspeil januari 2024
BENG basisbedrag	€5.250.000
Toeslag inclusie	€240.000
Toeslag ENG	€260.000
Toeslag NOM	€150.000
Tijdelijke huisvesting uitgaande van 1.300m2 bvo en gedurende 1 jaar bouwtijd bij huidige locatie	€1.000.000

Supreme College

Voor de toekomstige huisvesting van het Supreme College (onderzoeksrapport naar gezamenlijke huisvesting Supreme College en Vitesse 22 op sportpark De Puikman) wordt u separaat een voorstel aangeboden.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Geen.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Couleur locale.

RISICO'S

De uitvoering van het IHP vergt de komende jaren een omvangrijke investering. En dan zijn we er nog niet, ook voor de jaren daarna zullen forse investeringen nodig zijn om aan de klimaatdoelstellingen te kunnen voldoen. Met het oog op het slechte financiële perspectief van de gemeente is dit een risico.

De ervaring leert dat een locatieselectie en de realisatie van een kindcentrum, steeds vaker op weerstand stuit bij omwonenden. Een project heeft daarom gauw te maken met juridische procedures. Deze procedures vergen veel menskracht en externe deskundigheid en vertragen de uitvoering. Dit is een risico.

Door de netcongestie⁷ heeft kan er geen (zwaardere) aansluiting op het elektriciteitsnet worden gekregen. Dat is wel nodig voor o.a. de zonnepanelen om aan de (B)ENG-eisen te kunnen voldoen. Dit is een risico.

De voorstellen vergen personele inzet die niet beschikbaar is. In de BUCH-organisatie is zeer beperkt formatie beschikbaar voor beleidsadvisering onderwijshuisvesting. Daarbij is projectleiding en deskundigheid op de diverse terreinen nodig, bijv. duurzaamheid. Dit moet worden ingehuurd. Naast de financiële consequenties van de inhuur is er regelmatig geen geschikte menskracht te vinden. Dit heeft consequenties voor de uitvoerbaarheid van onderhavig IHP en is derhalve een risico.

FINANCIËN

Onderhavig IHP heeft de komende jaren de volgende financiële consequenties:

---

⁷ Netcongestie betekent letterlijk: file op het elektriciteitsnet. Het treedt op als de volledige capaciteit van het net is bereikt. Netbeheerders kunnen hierdoor niet meer altijd de groeiende vraag naar stroom blijven leveren. De infrastructuur van ons elektriciteitsnet is door de versnelde energietransitie verouderd.

Project	Investering permanent	Tijdelijke kosten	Projectkosten; bemensing en onderzoeken
Gebouwscans		€24.000	In verduurzaming fte
Cunera	€6.660.000	€1.500.000	€60.000 ⁸
Gymzaal Vondelstraat	€1.700.000		
J.v.Stolberg	€6.490.000	€300.000	€20.000 opstartfase
IKC Oost	€6.900.000	€1.000.000	€60.000
Vrijeschool	€5.900.000	€1.000.000	€30.000 1 ^{ste} fase = locatieonderzoek
Opzetten verduurzamingsfaciliteiten			€45.000 50% van 1 fte

Extra inzet verduurzamingsopgave: 1 fte (Castricum en Heiloo), kosten €45.000, zie verder onder kopje Duurzaamheid.

Daarnaast zal elk concreet projectvoorstel worden voorzien van een voorstel voor de kosten van de personele inzet, deskundigheid en onderzoekskosten waaronder projectleiding, stedenbouw, ruimtelijke ordening, onderwijs/jeugd, onderwijshuisvesting, verkeer en parkeren, flora en fauna, stikstof, bomen/groen, juridisch, communicatie/participatie en nutsaansluitingen.

Dekking

Gemeenten ontvangen voor de onderwijshuisvesting een vergoeding, die niet geoormerkt is, van het Rijk in het Gemeentefonds. Deze vergoeding is bestemd voor de kosten van:

- Nieuwbouw
- Uitbreiding
- 1e inrichting
- Constructiefouten
- Herstel in geval van bijzondere omstandigheden/verzekeringen
- WOZ.

De vergoeding in het Gemeentefonds voor de huisvesting van het onderwijs is te berekenen. De gemeente Castricum heeft dat vanaf de decentralisatie van de onderwijshuisvesting in 1997 voor een lange periode gedaan. De ontvangsten die hoger waren dan de uitgaven werden gereserveerd. Hiermee werd destijds een aanzienlijke reserve Onderwijshuisvesting gevormd. Sinds 2013 is deze systematiek los gelaten en de reserve Onderwijshuisvesting is inmiddels uitgeput. In het voorjaar van 2021 heeft uw raad besloten om de investering voor de nieuwbouw van twee kindcentra, in Oost en Bakkum, uit de begroting te schrappen. Dit betekent dat de lastenverzwaring die onderhavig IHP met zich meebrengt nog volledig moet worden opgevangen in de gemeentebegroting.

Het samenvattende overall beeld is:

Samenvatting (financieel) IHP 2024-2027:					
Exploitatiebedragen:					
	2024	2025	2026	2027	2028
Incidentele exploitatiekosten	156.500	322.500	1.250.000	1.750.000	500.000
Structurele exploitatiekosten	0	0	238.832	236.444	844.455
Totale exploitatiekosten t.l.v. begrotingssaldo	156.500	322.500	1.488.832	1.986.444	1.344.455
Investeringsbedragen:					
	2024	2025	2026	2027	2028
Cunera		532.800	6.127.200		
Gymzaal Vondelstraat		136.000	1.564.000		
IKC Oost		552.000	6.348.000		
Juliana van Stolberg	519.200	5.970.800			
Vrijeschool				472.000	5.428.000
	519.200	7.191.600	14.039.200	472.000	5.428.000
Totale investeringsbedrag 2024-2028:					27.650.000

Voorgestelde begrotingswijzing

Bovenstaand beeld is bij uitvoering van alle plannen van het IHP volgens planning.

Voor IKC Oost, Juliana van Stolberg en Vrijeschool vindt nog planvorming plaats en wordt daarom - in lijn met eerder besluitvorming door de gemeenteraad - nu niet meegenomen in de voorgestelde begrotingswijziging.

DUURZAAMHEID

Onderhavig voorstel is volledig doordrenkt van het besef dat we tempo moeten maken om aan de klimaatdoelstellingen te gaan voldoen. Nadere uitwerking van de voorstellen vergt personele inzet: voorbereiden gebouwscans, gemeentelijke begeleiding daarvan, ontwikkelen leenfaciliteit verduurzaming, beoordelen TCO-berekeningen, ontwikkelen spelregels financiële bijdrage van BENG naar ENG, onderzoek naar/opzetten en begeleiding van: subsidies, revolverend fonds, gemeentelijke garantstelling, deskundigheid t.a.v. circulair bouwen en daarbij het vraagstuk inzake de netcongestie. Voorgesteld wordt hiervoor voor de komende 2 jaren 1 fte beschikbaar te stellen tezamen met de gemeente Heiloo die ook met een nieuw IHP bezig is met gelijklopende visie en beleidskaders.

PARTICIPATIE

Het concept IHP is in nauwe samenwerking met alle schoolbesturen die scholen (primair en voortgezet onderwijs) hebben in Castricum tot stand gekomen (m.u.v. Vonk). Er wordt voor elk uitvoeringsproject een participatietraject gevolgd dat alle betrokkenen in staat stelt om wensen en ideeën over de planinvulling naar voren te brengen. De participanten hebben een adviserende rol bij het opstellen van de ruimtelijke kaders voor de planontwikkeling.

Voor de begeleiding van het participatietraject wordt per project zo nodig, afhankelijk van de impact van het voorstel voor de omgeving, een extern, gespecialiseerd bureau ingehuurd. Dit bureau geeft vorm en inhoud aan de participatie en begeleidt de gesprekken. Deze kosten worden opgenomen in het betreffende projectvoorstel. Vanuit de gemeente wordt op de website een zogenaamde 'projecttegel' aangemaakt, met daaraan gekoppeld relevante documenten.

⁸ Raadsbesluit 7 december 2023; €60.000 projectkosten beschikbaar gesteld voor definitie fase

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na vaststelling van het IHP met onderhavig voorstel wordt de uitvoering opgepakt. Inmiddels functioneert het projectteam van de nieuwbouw van kindcentrum Cunera. Het projectteam van de Juliana van Stolberg zal ook op korte termijn moeten starten. Voor IKC Oost is het wachten op de documenten die aan de beide schoolbesturen zijn gevraagd. Ook zal het onderzoek naar een geschikte locatie voor de Vrijeschool Castricum moeten worden opgestart.

Ten aanzien van de personele bemensing verwijzen wij u naar hetgeen o.a. onder het kopje Duurzaamheid is opgenomen. Daarnaast zal er capaciteit nodig zijn om de spelregels uit te werken voor de kinderopvang in onderwijsgebouwen en het uitwerken van de volume afspraken.

BIJLAGEN

Begrotingswijziging
IHP 2024-2027
Bijlagen bij het IHP

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Geen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum

Mevrouw H.G.M. Bakker
secretaris

Mevrouw H.C. Heerschop
burgemeester